

A DIGITÁLIS MUNKAREND HATÁSA AZ OKTATÁSRA

esettanulmány a

Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium példáján

Oktatás - Informatika - Pedagógia 2024.
Havassy András

A KUTATÁS CÉLJA

Van-e maradandó hatása a digitális munkarendnek a digitális eszközök használatára?

A KUTATÁS INDOKLÁSA

- Pandémiás helyzetekre való felkészülés,
- jelenléti oktatásban is hasznosíthatók. *(Buda és Czékmán, 2021)*

ADATFELVÉTEL

- Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium
- 12 osztály, 235 diák
- karantén előtt legalább egy év a Rákócziban!
- 2021. december - 2022. január
- MS Forms (Microsoft365 iskolai rendszer)
- Jelenléti, névtelen, egyszeri kitöltés

ÚRLAP

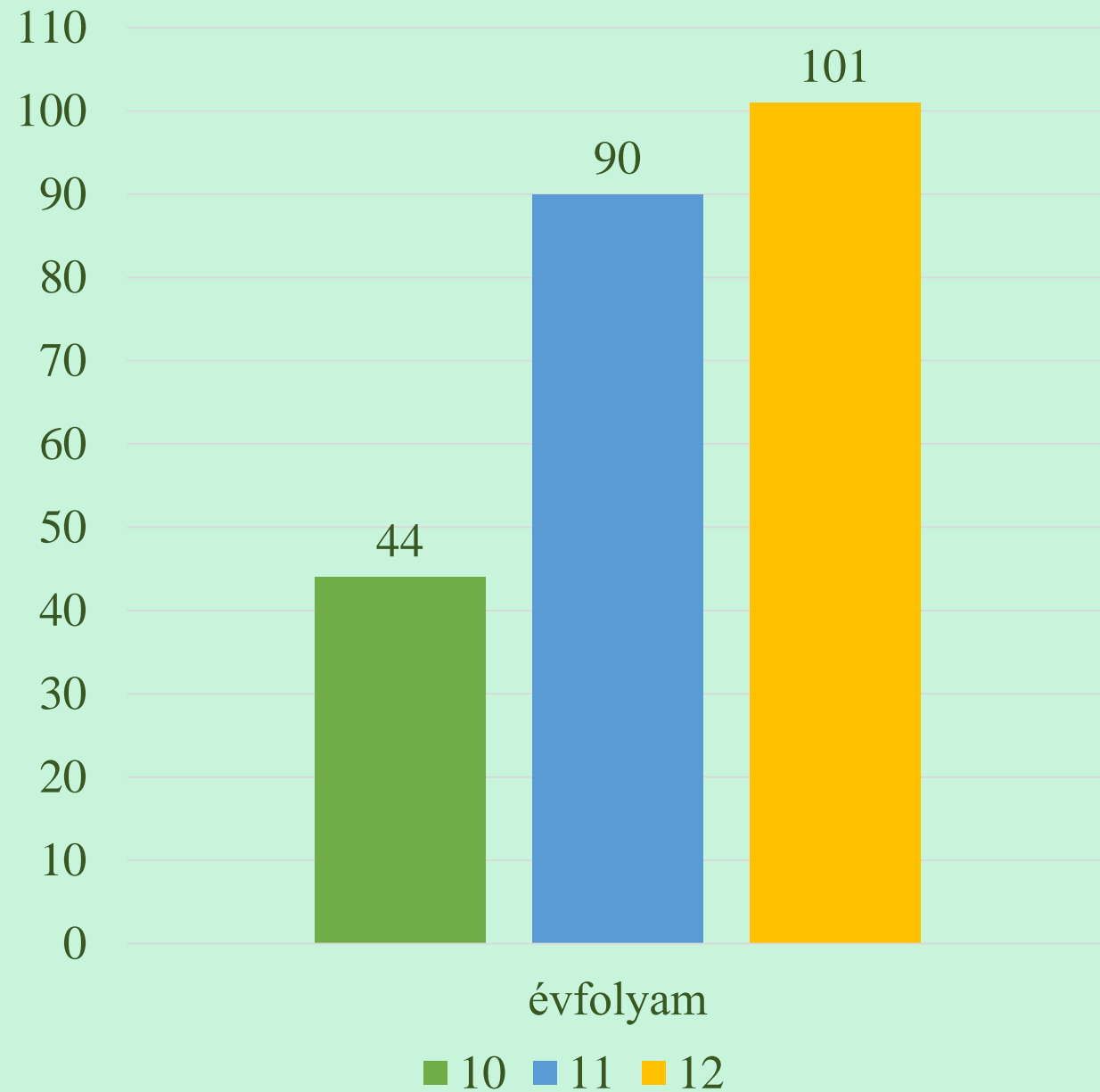
- MS Forms
- 23 kérdés
- egyszeres választás
- többszörös választás
- Likert-skála
- szabad szöveges válasz
- A hasonló kérdések technikai elkülönítése.

STATISZTIKAI FELDOLGOZÁS

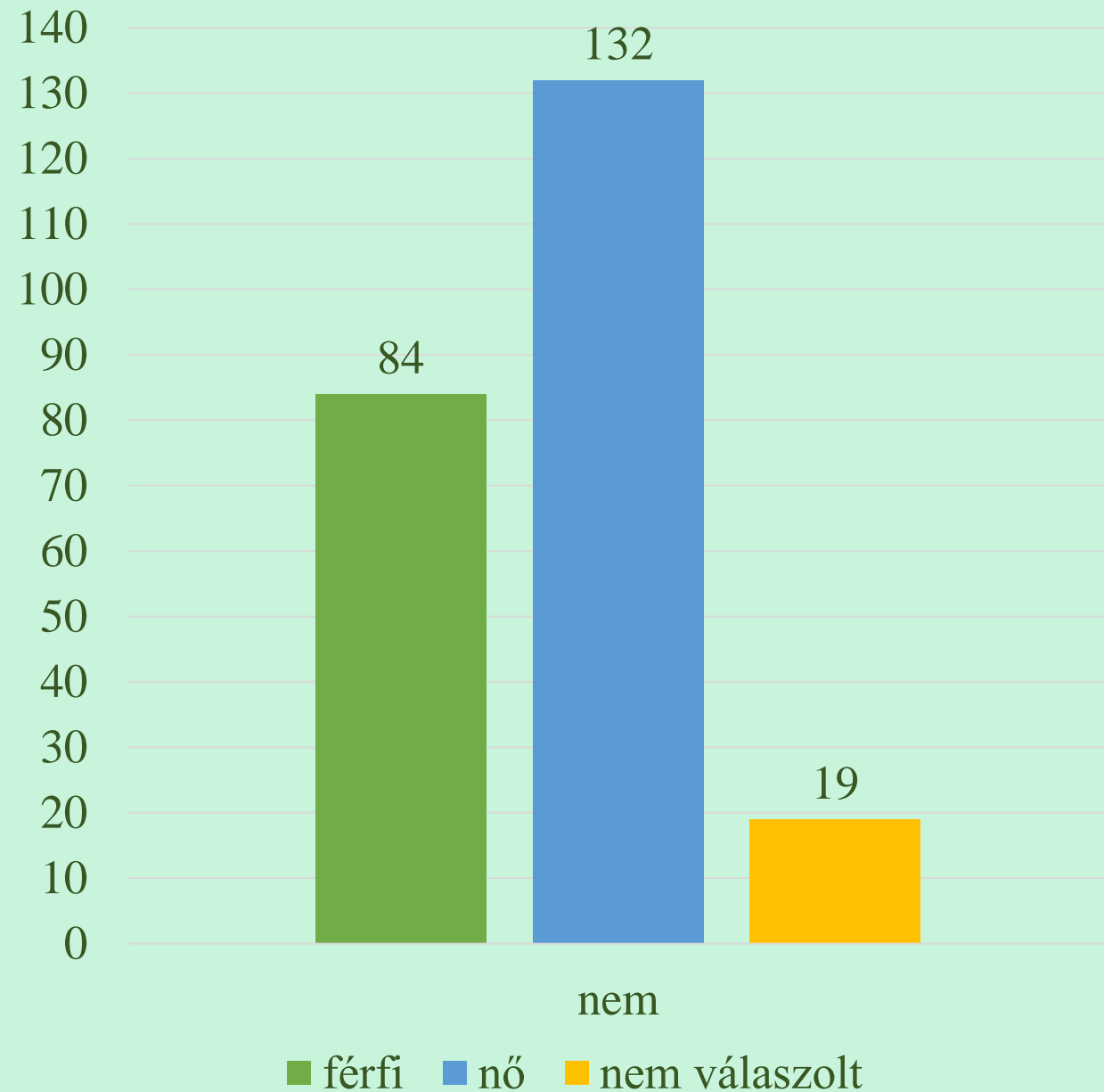
- SPSS
- keresztábra elemzés

HÁTTÉR KÉRDÉSEK

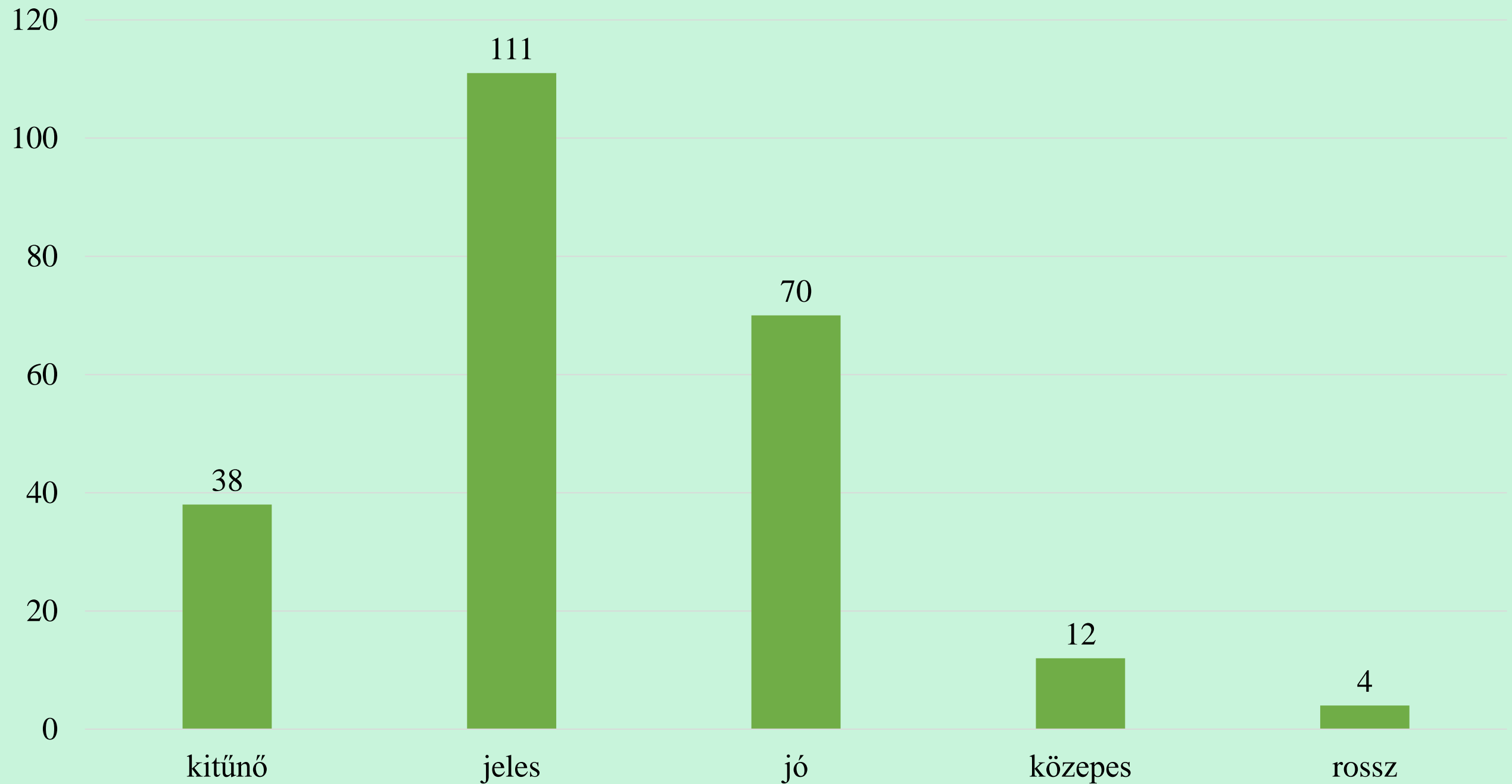
A válaszadók évfolyam szerinti megoszlása

A válaszadók nemek szerinti megoszlása

Az űrlap kitöltőinek megoszlása tanulmányi eredmény szerint (fő)

DIGITÁLIS ESZKÖZHASZNÁLAT A DIGITÁLIS MUNKAREND ELŐTT ÉS UTÁN

FELTÉTELEZÉS

Az otthoni munkarend alatt kialakult digitális munkavégzési szokások pozitívumait a tanárok egy része tovább vitte a jelenléti oktatásba.

KÉRDÉSEK

- „**Milyen célból és gyakorisággal használtak** a tanárok internetes (számítógépes vagy telefonos) programokat a **karantén előtti** időszakban?
- **Milyen célból és gyakorisággal használnak** a tanárok internetes (számítógépes vagy telefonos) programokat a **karantén utáni** időszakban?
- Véleményed szerint **milyen mértékben kellene jelen lenniük** a digitális oktatás alábbi összetevőinek a **jelenléti oktatásban?**”

ITEMEK

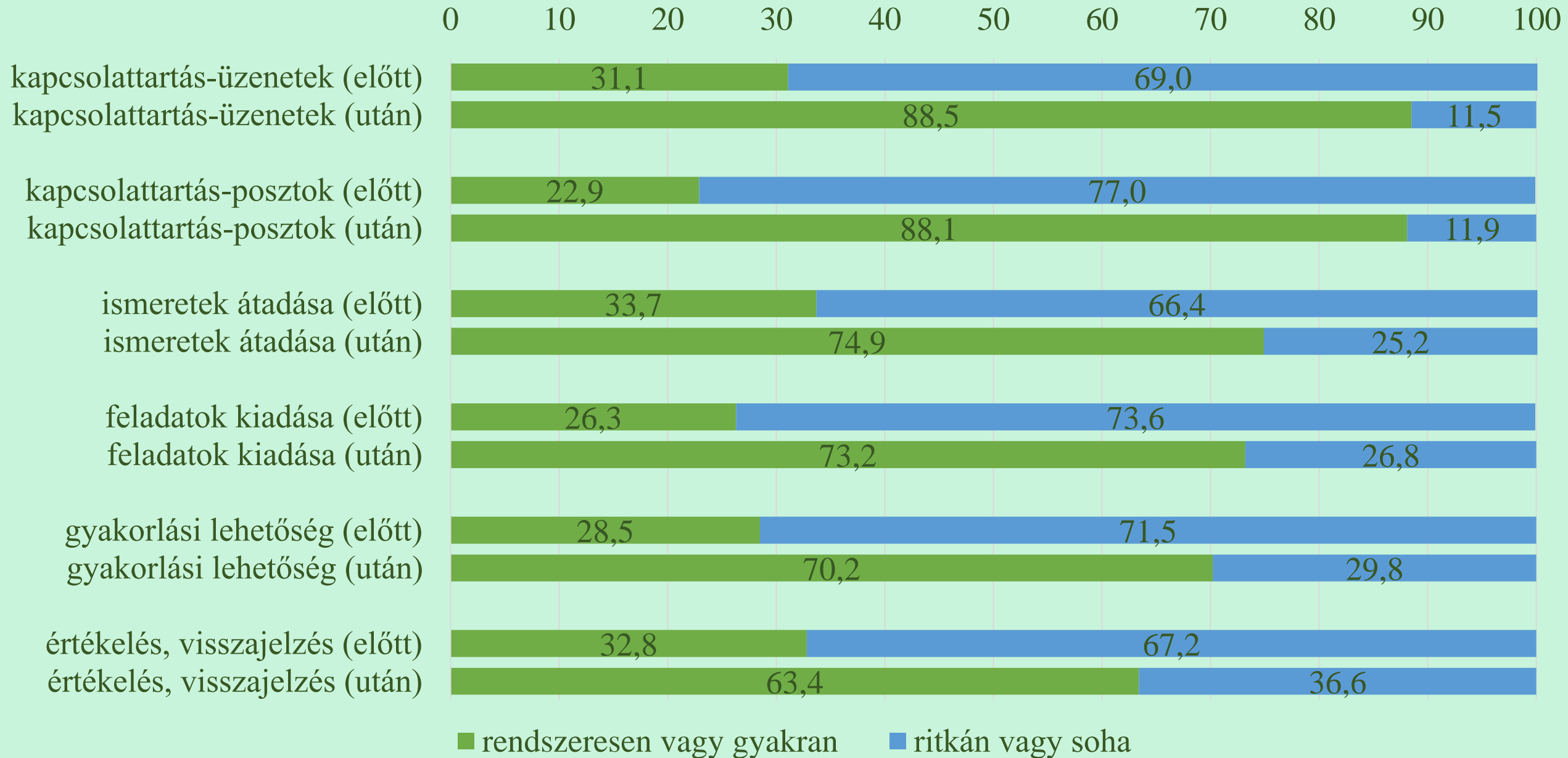
- kapcsolattartás – üzenetek
- kapcsolattartás – posztok
- ismeretek átadása
- feladatok kiadása
- gyakorlási lehetőség
- értékelés, visszajelzés

Négy fokozatú **Likert skála**: rendszeresen, gyakran, ritkán, soha.

A rendszeresen és gyakran valamint a ritkán és soha válaszok összevontan jelennek meg.

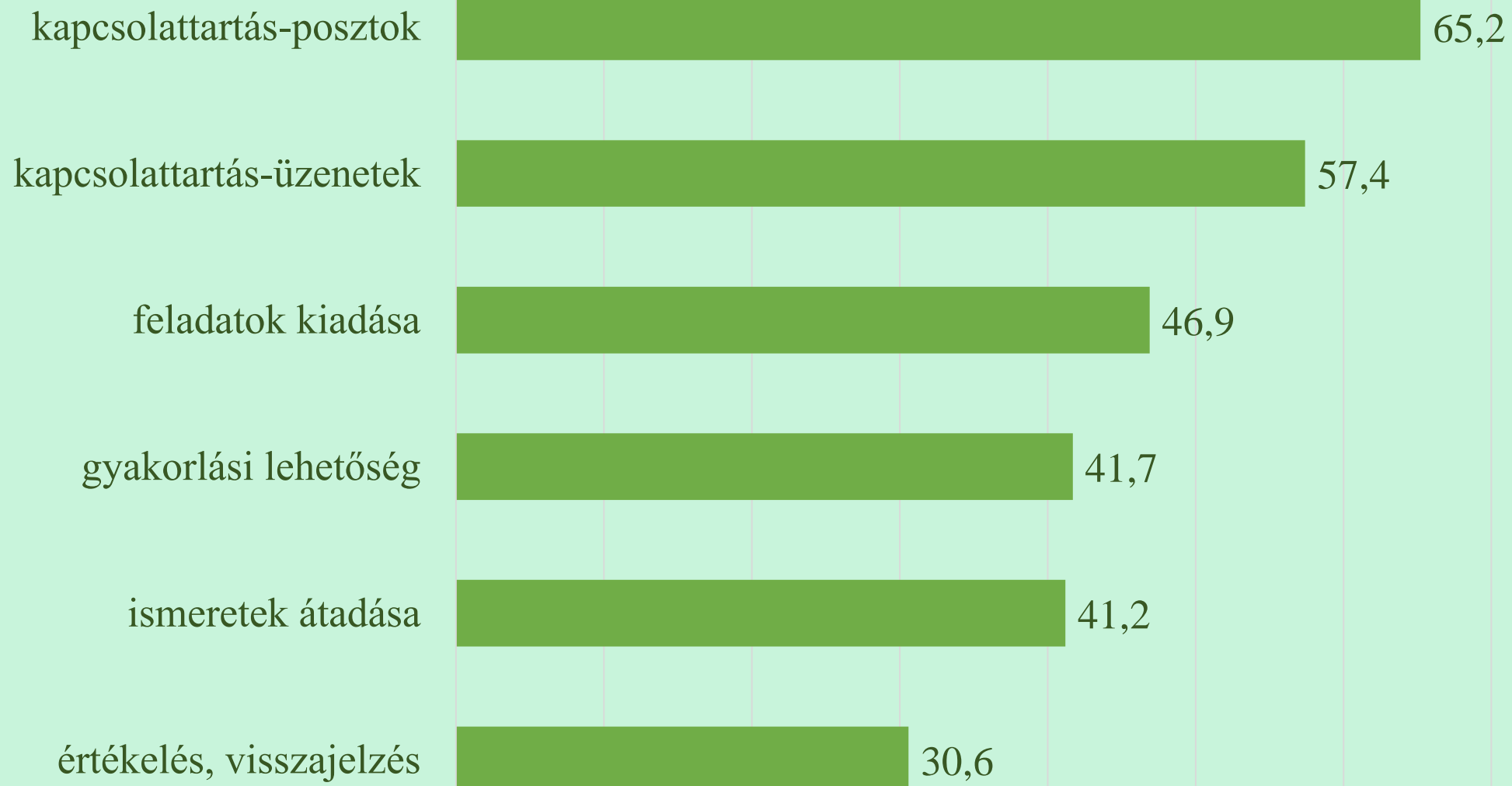
EREDMÉNYEK

Digitális eszközhasználat célja és gyakorisága a digitális munkarend **előtti** és **utáni** időszakban (%)

Digitális eszközhasználatunk gyakoriságának növekedése a digitális munkarend előtti állapothoz képest (%)

0 10 20 30 40 50 60 70 80 90 100

KÖVETKEZTETÉSEK

1. Kommunikáció

- jelentősen **hatékonyabbá** teheti a tanulástámogató rendszer (Teams) használata,
- **nem igényel jelentős IKT kompetenciát** - > ua. mint a közösségi oldalakon.

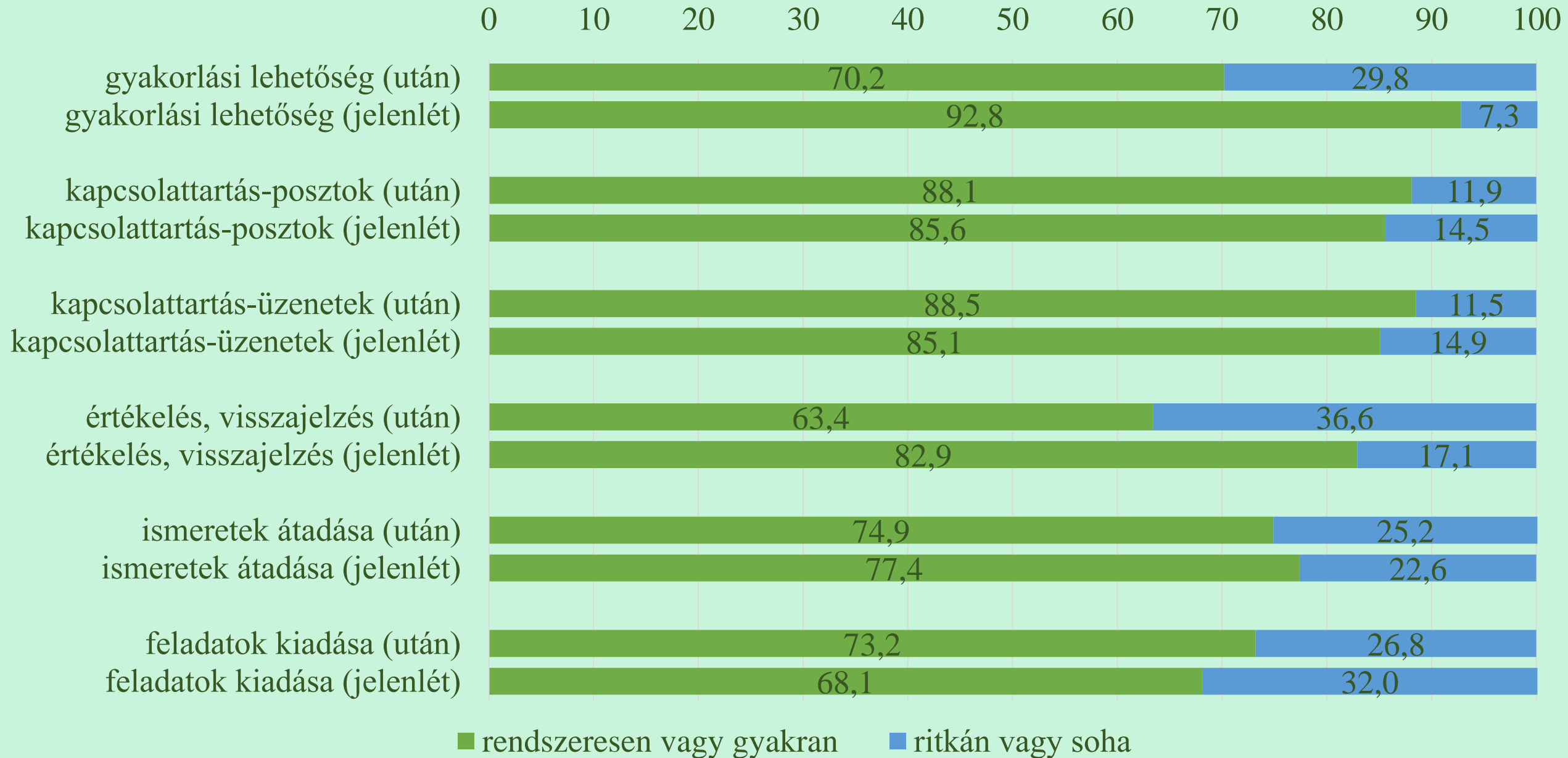
2. A tanítási-tanulási célú felhasználás

- **több munkát,**
- **nagyobb IKT kompetenciát** is igényel, amivel a tanárok még lehet, hogy nem rendelkeznek.

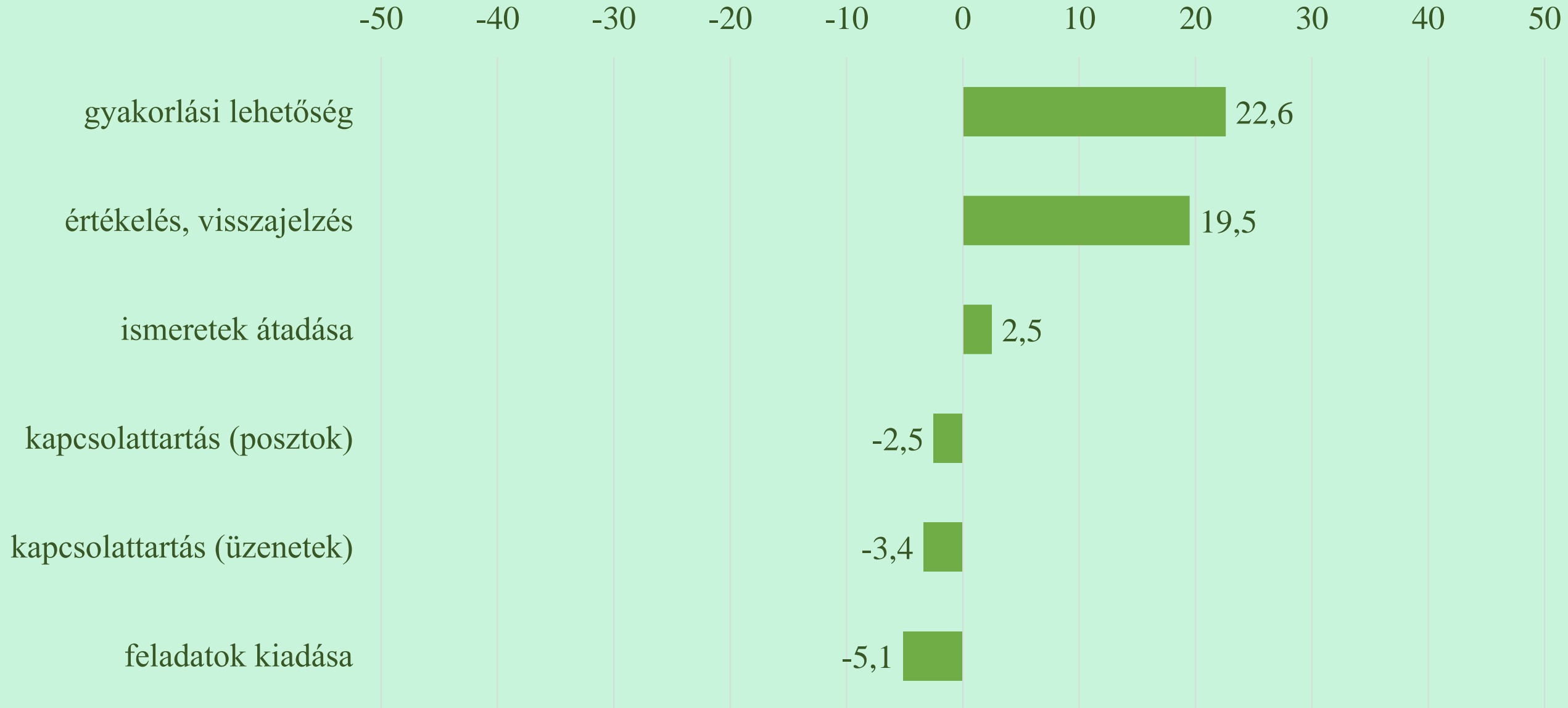
Azt, hogy a digitális eszközhasználat növekedése csak a pandémia közvetlen hatása, ami idővel elmúlik, vagy tartós és stabil átalakulásnak tekinthető, egy **megismételt kutatás** mutathatja meg.

DIGITÁLIS ESZKÖZHASZNÁLAT
A DIGITÁLIS MUNKAREND UTÁN ÉS A JÖVŐBEN

Milyen mértékben **kellene** jelen lenniük a digitális oktatás alábbi összetevőinek a jelenléti oktatásban? (%)

Milyen mértékben szeretnék kihasználni a digitális oktatás alábbi összetevőit a diákok a jelenléti oktatásban a digitális munkarend utáni állapottal összehasonlítva? (%)

KÖVETKEZTETÉSEK

A digitális munkarend során

- lehetőséget kaptak (online) gyakorlásra,
- visszajelzést kaptak a beadott munkáikra.

Az online gyakorlási lehetőség lehetővé tétele fejlesztheti az önálló tanulás készségét, ami az élethosszig tartó tanulás fontos összetevője.

TANULÁSTÁMOGATÓ RENDSZER
(DIGITÁLIS OSZTÁLYTEREM) HASZNÁLATA

FELTÉTELEZÉS

A Teams használat nőtt a Facebook rovására.

KÉRDÉSEK

- „Melyik online felületet **használták** a tanárok digitális osztályteremként a **karantén előtti** időszakban? Több választ is megjelölhetsz.”
- „Melyik online felületet **használják** a tanárok digitális osztályteremként a **karantén utáni** időszakban? Több választ is megjelölhetsz.”

ITEMEK

- Teams
- Facebook
- nem használtak/használnak ilyen programot
- egyéb (szöveges válasz)

EREDMÉNYEK

Melyik online felületet használták a tanárok **digitális osztályteremként** a digitális munkarend előtti/utáni időszakban? (fő)

	előtte	utána	változás
Teams	182	234	52
Facebook	56	23	-33
nem használtak	38	1	-37
egyéb	44	18	-26

A digitális osztálytermek használatának megoszlása a **digitális munkarend előtt és után** évfolyamonként (%)

évfolyam	Teams		Facebook		Teams + Facebook		Teams + Facebook + egyéb		nem használtak	
	előtt	után	előtt	után	előtt	után	előtt	után	előtt	után
10.	79,5	100,0	0,0	0,0	2,3	0,0	0,0	0,0	18,2	0,0
11.	65,6	87,8	6,7	0,0	14,4	12,2	1,1	0,0	12,2	0,0
12.	46,5	87,1	8,9	0,0	25,7	11,9	0,0	0,0	18,2	0,1

A válaszadók egy része **nem értette a digitális osztályterem kifejezést**

- Google Classroom,
- Socrative, Kahoot, Forms, Google Drive, Learning apps, Redmenta,
- Messenger, Viber, Skype, G-mail, email.

KÖVETKEZTETÉSEK

A tanárok belátták egy **egységes iskolai rendszer** (technikai és pedagógiai) hasznosságát.

Egyre kevésbé igaz, hogy „úgy is mindenki fent van Facebook-on”.

A tanárok a hagyományos oktatásba is nagyobb mértékben tervezik beilleszteni a digitális munkarend alatt megismert tanulástámogató alkalmazásokat (*Kovács, 2021*).

OKOSTELEFON HASZNÁLAT

FELTÉTELEZÉS

A tanárok **nagyobb számban és gyakrabban** kérik a telefonok tanórai használatát.

KÉRDÉSEK

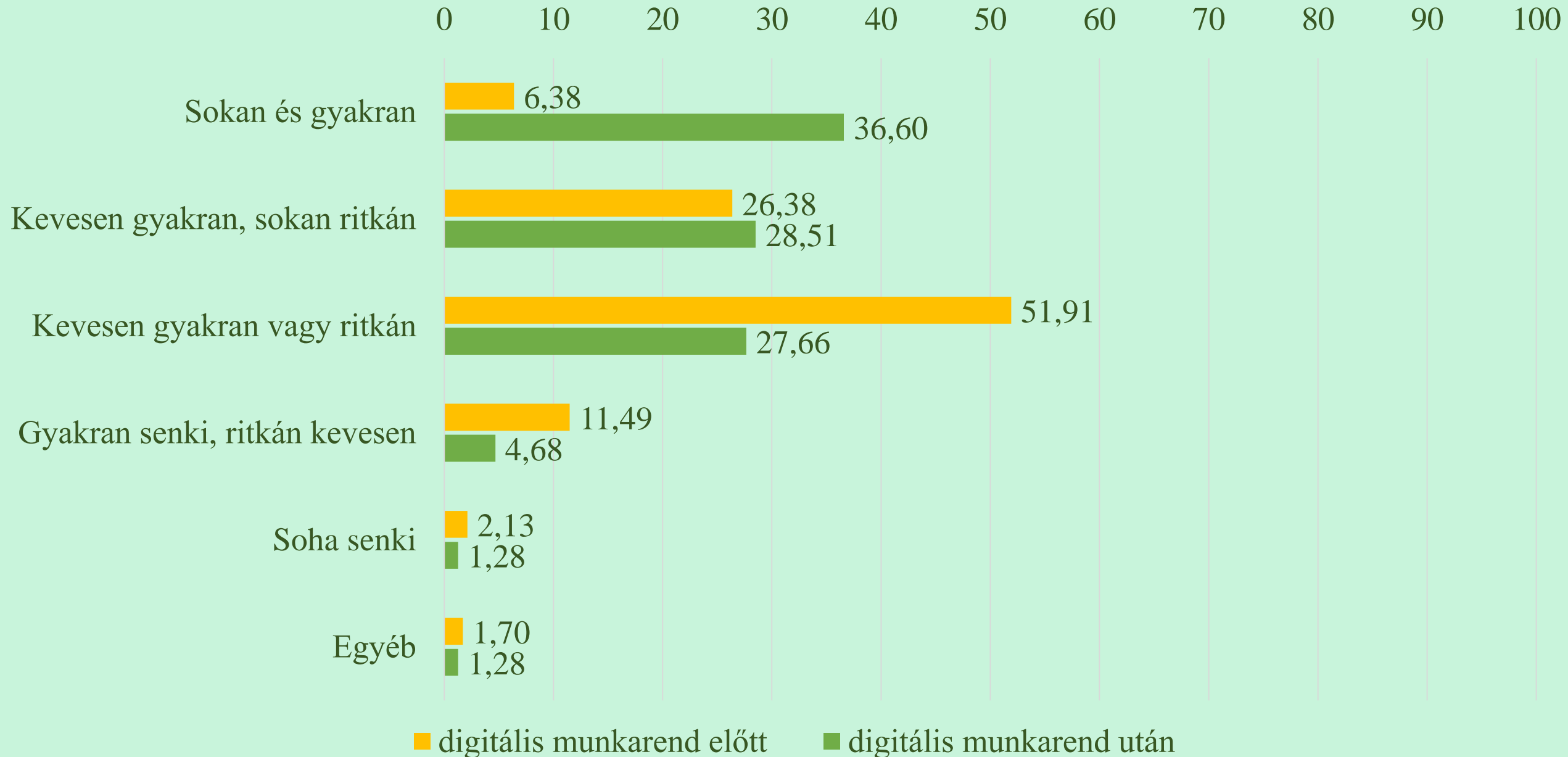
- A tanárok mekkora hányadára érvényes az alábbi állítás a karantén előtti időszakban? A tanárok **GYAKRAN kérték** az okostelefonok tanórai, tanulási célú használatát.
- A tanárok mekkora hányadára érvényes az alábbi állítás a karantén előtti időszakban? A tanárok **ALKALOMSZERŰEN kérték** az okostelefonok tanórai, tanulási célú használatát.
- A tanárok mekkora hányadára érvényes az alábbi állítás? A tanárok **GYAKRAN kérik** az okostelefonok tanórai, tanulási célú használatát. A tanárok mekkora hányadára érvényes az alábbi állítás?
- A tanárok **ALKALOMSZERŰEN kérik** az okostelefonok tanórai, tanulási célú használatát.”

ITEMEK

- Minden tanár kérte.
- A tanárok több, mint fele kérte.
- A tanárok kevesebb, mint fele kérte.
- Egy tanár sem kérte.

EREDMÉNYEK

Tanárok által kért tanórai telefonhasználat a digitális munkarend előtt és után (%)

KÖVETKEZTETÉSEK

Telefon

- igény van, (*Dringó-Horváth, I., és Dombi, J. 2020*)
- laptop nincs (bizonytalan), jobb híján -> telefon.

Laptop

- laptopok egyszeri akció vagy hosszú távú terv,
- elmaradtak a továbbképzések, (*Dringó-Horváth, I., és Dombi, J. 2020*)
- otthoni munkát kérnek a diákoktól laptopon,
- órán telefonon is elvégezhető tevékenységet kérnek laptopon.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönöm Dr. Györgyi Zoltánnak a kérdőív összeállításában és feldolgozásában nyújtott segítségét.

Köszönöm Dr. Kozma Tamás tanácsait.

Köszönöm Dr. Czékmán Balázsnak a kézirattal kapcsolatos kritikai észrevételeit és szakirodalmi javaslatait.

Köszönöm Dr. Racskó Réka szakirodalommal kapcsolatos segítségét.

Köszönöm a Budapest II. Kerületi II. Rákóczi Ferenc Gimnázium digitális munkacsoport tagjainak a kérdőív összeállításával kapcsolatos javaslatait.

IRODALOM

Buda András és Czékmán Balázs (2021): *Pandemic and Education*. Central European Journal of Educational Research, 3(3), 1–10.

Letöltés: <https://doi.org/10.37441/cejel/2021/3/3/10391> (2022. 10. 12.)

Dringó-Horváth Ida és Dombi Judit (2020): *A digitális pedagógia tartalmi és módszertani megjelenése a pedagógus továbbképzésben: egy széleskörű igényfelmérés eredményei*. Iskolakultúra, 30(12), 39–58.

Letöltés: <https://www.iskolakultura.hu/index.php/iskolakultura/article/view/34133>

Kovács Edina (2021): *Digitális munkarend vagy digitális oktatás? A karantén közoktatási tanulságai*. Információs Társadalom XXI, 3. szám: 26–46.

Letöltés: <https://doi.org/10.22503/inftars.XXI.2021.3.2> (2023. 06. 26.)